

تخم های آفت سفید، کشیده و برنجی شکل حدود $۱/۱۷ \times ۰/۲۱$ میلی متر می باشد.

لاروهای آفت همانند سایر مگس های میوه خانواده تفریتیده بوده و سفید رنگ، استوانه ای، بدون پا، بخش جلویی بدن باریک با قلاب دهانی و بدن از سطح شکمی خمیده است. سن آخر لاروی دارای اندازه متوسط ۱۱ - ۷ میلی متر طول است.

شفیره ها چلیکی و اندازه آنها ۶۰ تا ۸۰ درصد طول لاروها می باشد. رنگ شفیره ها سفید تا زرد متمایل به قهوه ای و همانند شفیره سایر مگس های میوه تفریتیده است.

شکل شناسی:

حشرات کامل با طول بدن حدود ۸ میلی متر، دارای بال های شفاف و غشائی است. رنگ مگس متنوع بوده و غالباً زرد و قهوه ای تیره با لکه های سیاه رنگ روی سینه است. شکم عموماً دارای دو نوار سیاه رنگ افقی و یک نوار سیاه رنگ میانی طولی است که از قاعده بند سوم تا انتهای بدن کشیده شده و شکل T را تشکیل می دهد اگرچه شکل آن نیز متنوع است. تخمیریز استوانه ای نوک تیز است.

لکه روی بال کشیده

لکه تیره روی بال کوچکتر

شکم با طرح T شکل

شکم بدون طرح T شکل

B. dorsalis

رنگ قفسه سینه متنوع ولی حداقل بخشی از آن سیاه است

B. zonata

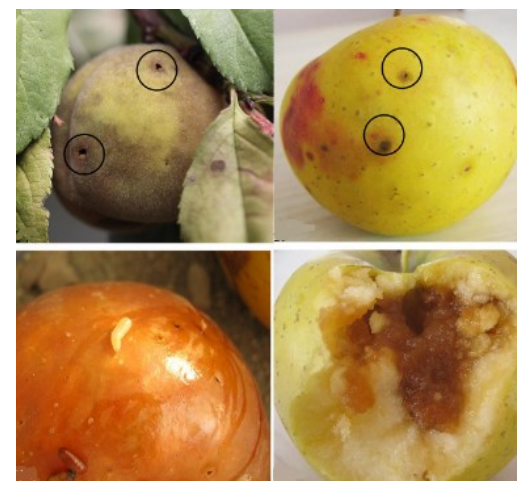

رنگ قفسه سینه کاملاً قهوه ای

مگس میوه شرقی آفتی بسیار مهم، خطرناک و خسارتزا بوده که طیف وسیعی از درختان میوه از جمله درختان میوه هسته دار (زردآلو، گیلاس، آلبالو، آلو و هلو) و دانه دار (سیب و گلابی)، مرکبات (لیمو و نارنگی)، میوه های گرمسیری (انبه، موز، رامبوتان، گواوا، آووکادو و پاپایا)، خرمالو، انار، عناب و سبزیجات (فلفل، خربزه و خیار) را مورد حمله قرار می دهد و تا ۱۰۰ درصد خسارت آن در دنیا گزارش گردیده ریسک ورود و استقرار آفت با توجه به استقرار و توزیع وسیع آن در کشور پاکستان دور از ذهن نبوده و این آفت که تا سال ۱۳۹۹ در فهرست افات قرنطینه خارجی کشور بوده، با گزارش آفت از استان سیستان و بلوچستان و جهت ردیابی و اعمال اقدامات قرنطینه ای در فهرست قرنطینه داخلی کشور قرار گرفته است. در حال حاضر استان های گلستان، خراسان شمالی، جنوب کرمان، سیستان و بلوچستان و به صورت محدود مازندران (یک نمونه) به این آفت آلوده هستند.

خسارت:

این مگس تخم های خود را زیر پوست میوه و معمولاً اطراف بخش هایی از پوست که قبلاً شکسته شده می گذارد. سوراخ های تخمگذاری حشره در پوست میوه از کیفیت محصول تا حد زیادی می کاهد. لارو آفت از گوشت میوه تغذیه نموده و کانال های ناشی از تغذیه باعث نفوذ عوامل پوسیدگی می شوند و در نتیجه میوه ها

مگس میوه شرقی Oriental Fruit fly *Bactrocera dorsalis* Hendel, 1912 Diptera: Tephritidae

ولی الله رضایی

۱۴۰۵

مدیریت آفت:

- پیشگیری از آلودگی با اعمال اقدامات قرنطینه ای از جمله ممنوعیت ورود و حمل میوه از مناطق آلوده
- در کاغذ پیچیدن میوه ها
- استفاده از روغن بذر چریش به عنوان دور کننده
- برداشت به موقع میوه ها و قبل از رسیدن کامل در صورت امکان
- بدام اندازی اندازی انبوه حشرات نر آفت با استفاده از جلب کننده متیل اوژنول به صورت استفاده در تله های مک فیل و یا استفاده از نمدهای آغشته به متیل اوژنول نصب شده به صورت عمودی و قرار دادن تشت های آب زیر آن
- طعمه پاشی بخش هایی از درختان با ترکیب پروتئین هیدرولیزات و مالاتیون
- شخم و بیل زدن زیر درختان در زمستان و یخآب زمستانه
- جمع آوری میوه های ریخته بر زمین حداکثر یک روز پس از ریزش

زیست شناسی:

طول یک سیکل زندگی آفت در تابستان حدود ۱۶ روز طول می کشد. تخم های قرار گرفته زیر پوست میوه میزبان پس از یک روز تفریخ می شوند (در شرایط خنک تفریخ تخم ها تا ۲۰ روز) و لاروها بسته به فصل ۶ تا ۳۵ روز دیگر تغذیه و رشد می کنند و سپس از میوه خارج شده و به زمین می افتند و شفیره می شوند. شفیرگی در خاک و زیر گیاه میزبان و در شرایط مناسب ۱۰-۱۲ طول کشیده (در شرایط خنک تا ۹۰ روز) طول می کشد. حشرات بالغ طی سال ظاهر شده و پس از حدود ۸-۱۲ روز جفت گیری را شروع می کنند و بسته به دما ممکن است ۱-۳ ماه و در شرایط خنک تا ۱۲ ماه زندگی کنند. در شرایط ایده آل مگس ماده بیش از ۳۰۰۰ تخم می گذارد اما در شرایط مزرعه ۱۲۰۰ تا ۱۵۰۰ تخم آفت شمارش شده است. معمولاً میوه های رسیده برای تخمگذاری ترجیح داده می شوند.

روش انتشار آفت:

مگس های پرواز کننده و انتقال میوه آلوده مهمترین راه های ورود آفت به مناطق غیر آلوده هستند. مسافت قابل پرواز این مگس نامشخص است.

ردیابی آفت:

ردیابی آفت با استفاده از پارافرمون متیل اوژنول توصیه می شود. این پارافرمون ها همراه کارت های زرد، تله های جکسون (به صورت فیتیله های دندانپزشکی خساندن شده در متیل اوژنول) و داخل تله های مک فیل (درون کیف کف تله و یا آغشته نمودن فیتیله های دندانپزشکی و قرار دادن داخل تله های حاوی آب و مایع ظرفشویی) از کارایی بالایی در ردیابی جمعیت های آفت برخوردار است. در مناطق غیر آلوده نصب دو تله در هکتار ایستگاه های پیش آگاهی برای کشف آفت و در باغات نیز دو تله برای ردیابی جمعیت و تعیین زمان مبارزه توصیه می شود.